

Medieplan Hammarö bibliotek

Styrdokument

- Bibliotekslag (2013:801)
- FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna
- Unescos och IFLA:s folkbiblioteksmanifest
(IFLA = International Federation of Library Associations and Institutions)
- Diskrimineringslagen

Bibliotekslag (2013:801)

2 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

3 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgängligt för alla.

4 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.

5 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska.

7 § Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur.

8 § Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna

Artikel 19: Var och en har rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet. Denna rätt innefattar frihet att utan ingripande hysa åsikter samt söka, ta emot och

sprida information och idéer med hjälp av alla uttrycksmedel och oberoende av gränser.

Unescos och IFLA:s folkbiblioteksmanifest

(sid 9f.) Kvalitet samt anpassning till lokala förutsättningar skall tjäna som grundläggande princip. Samlingarna skall spegla tidsanda och samhällsutveckling men skall också tjäna som minne för mänsklig strävan och fantasi. Folkbibliotekets samlingar och utbud skall inte vara föremål för någon form av ideologisk, politisk eller religiös censur och inte heller för kommersiella påtryckningar.

Diskrimineringslagen

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Medieinköp och urval

Hammarö bibliotek har med utgångspunkt i bibliotekslagen, FN:s barnkonvention samt i Unescos/IFLA:s olika manifest för bibliotek, antagit ett antal principer som ska vara vägledande vid inköp av medier. Dessa principer ska fungera som ett stöd för hela det samlade mediebeståndsarbetet. Då dessa är centrala för bibliotekets verksamheter ska diskussionen kring dem hållas ständigt levande.

1. Beståndet av skönlitteratur ska innehålla såväl litteraturens klassiker som modern skönlitteratur. Bibliotekets bestånd av facklitteratur ska vara allsidigt och präglat av aktualitet, saklighet och betydelse.
2. Inköp av nya medier ska göras utifrån en balanserad tillämpning av inköpskriterier vilka syftar till att skapa ett attraktivt mediebestånd.
3. I inköpsarbetet bedöms kvalitet ur olika aspekter där litterär kvalitet handlar om personskildring, miljö, språk med mera. Kvalitet handlar också om tillförlitlighet och aktualitet, framför allt när det gäller facklitteratur.
4. Biblioteket ska också vårda kulturarvet, som är vårt gemensamma minne.

5. Fjärrlån, gåvor och sändningar från Kulturrådet ska bedömas efter samma kriterier som inköp.
6. Mediebeståndet ska gallras kontinuerligt för att kvalitetssäkra ett innehåll som är aktuellt och attraktivt.
7. Bibliotekets samlingar ska utmärkas av mångsidighet och mångfald. Vårt förhållningssätt är att inte köpa medier som stöder rasism, uttrycker könsfördomar, manar till förföljelse eller på annat sätt strider mot de mänskliga rättigheterna. Däremot kan vi på begäran köpa in litteratur som ger läsaren chansen att själv bilda sig en uppfattning om det som behandlas i boken.
8. Beträffande klassiker för vuxna ska rimlig hänsyn tas till de värderingar som rådde vid verkets tillkomst, barnlitterära klassiker granskas utifrån dagens principer.
9. Utifrån dessa principer strävar vi efter att tillgodose allmänhetens önskemål och inköpsförslag och väger dessa mot våra ekonomiska förutsättningar.

Översyn av beståndet

Mediebeståndet ses över minst en gång per år. Slitna och trasiga medier gallras och nyinköp övervägs. Beståndet ska inte överskrida tillgängligt hyllutrymme. Gallringsansvar ligger på respektive inköpsansvarig och görs enligt följande:

- Medier som inte varit utlånade på tre år tas, med vissa undantag, bort från direktutlåning. Medier som förväntas bli fortsatt - men mindre - efterfrågade, standardverk, mindre efterfrågade klassiker, äldre tidskrifter samt material av lokalhistoriskt intresse placeras i magasinet.
- En översyn görs årligen av medier placerade i magasinet och som inte varit utlånade på fem år. När det gäller fackböcker kan regeln överskridas om nyare upplagor inte finns.
- Medier med föråldrat eller inaktuellt innehåll och som finns i Sveriges depåbibliotek och lånecentrals samlingar tas bort ur sortimentet. De lokala folkbiblioteken har inget bevarandansvar.